

SECOND SESSION
CHAIRMAN: PROF. DR. FEZA GÜNERGUN
26 May 2014 MONDAY 10.45-12.15

ANADOLUHİSARI'NDA 89 YILLIK BİR ECZANENİN ÖYKÜSÜ

Gizem Gülsoy Toplan¹, Mert Sandalci², Afife Mat³

¹ Research Asst., İstanbul University, Faculty of Pharmacy, Dept. of Pharmacognosy, İstanbul, eczgizemgulsoy@gmail.com

²Invited Lecturer, Anadolu University, Faculty of Pharmacy, Eskişehir, mert@mertsandalci.com

³Prof., İstanbul University, Faculty of Pharmacy, Dept. of the History of Pharmacy, İstanbul, afifemat@gmail.com

Anadoluhisari'nın ilk eczanesi "Anadoluhisari Osmaniye Eczahanesi" adıyla açılmıştır. Bu eczahanenin kurucusu ve hangi yıl açıldığı, kapanıp kapanmadığı ya da devredildiği konusunda bir bilgimiz yoktur. Semtte görev yapan ikinci eczacı daha sonra çok ünlü bir ilaç üreticisi olan, 1925 mezunu Münir Şahin'dir. Münir Şahin Bey mezun olduktan hemen sonra burada, Pazar Sokağı'nda bir eczahane açmıştır. İlk üretimi olan "Halley Kolonyası"ni bu eczahanenin laboratuvarında gerçekleştirdikten sonra yanına ortak olarak aldığı Hayri Rifat (Nuri) Bey'i eczahanede bırakarak müstahzar üretimine girişmiş, 1929'da Galata Havra Sokak'ta ilk laboratuvarını açmıştır. Ertesi yıl Hayri Rifat Bey'i de yanına alan Münir Şahin, Anadoluhisari Eczahanesi'ni 1920 mezunu İbrahim Fuat Karabol'a devrederek semtten ayrılmıştır.

Fuat Karabol ilk eczahanesini Ayaş'ta açmış, bir yıl kadar burada çalıştıktan sonra Anadoluhisari'na gelmiştir. Anadoluhisari Eczahanesi'ni devraldıktan sonra Yeniköy'deki Ermeni bir eczacının eczahanesine ait orijinal mobilya ve kavanozları satın alarak mekânını mükemmelleştiren Fuat Karabol, iki yıl içinde eczaneyi, Boğaz'ın eşsiz manzarasına sahip bugünkü yerine taşımıştır. Bölge halkı tarafından oldukça sevilen ve bugün dahi semtin unutulmaz simaları arasında sayılan Fuat Karabol, 1940'lı yıllarda eczanesinde hazırladığı "İodopiperazine" adlı müstahzarla adını ülke çapında duyurmayı başarmış, dönemin güçlü markaları "İyodopepton Kazım", "İyodojen Halil" gibi müstahzarlarla rekabet etmeyi başarmıştır. Anadoluhisari Eczahanesi İbrahim Fuat Karabol'un 1977'de vefatına kadar bizzat kendisi tarafından işletilmiştir. Ölümünden sonra 5 yıl kadar oğlu tarafından işletilen eczane 1981 yılında Ec. Bilal Toplan'a devredilmiş, halen bu eczacı tarafından işletilmektedir.

Bu çalışmada amacımız Anadoluhisari'nin yegâne eczanesinin kuruluş öyküsü ile semtte 47 yıl halk sağlığına hizmet veren İbrahim Fuat Karabol hakkında bilgi vermektir.

Anahtar Kelimeler: Anadoluhisari, İbrahim Fuat Eczahanesi

STORY OF A 89-YEAR OLD PHARMACY AT ANADOLUHISARI, ISTANBUL

The first pharmacy of Anadoluhisari (Anatolian Castle, İstanbul) was opened under the name of "Anadoluhisari Osmaniye Eczahanesi". We currently do not have any information about the founder or the foundation date and whether if it was closed or transferred. The second pharmacist worked in the neighborhood was Münir Şahin, who graduated in 1925 and would be a very famous drug manufacturer later on. Shortly after graduating, Münir Şahin Bey opened a pharmacy at the Pazar Street. After his first product "Halley Cologne" at the laboratory of this pharmacy, he left the pharmacy to his colleague Hayri Rifat (Nuri) Bey and started drug manufacturing. For this purpose he opened his first laboratory at Galata Havra Street in 1929. The following year, he transferred the ownership of pharmacy to İbrahim Fuat Karabol, who graduated in 1920 .

Fuat Karabol opened his first pharmacy at Ayaş, where he worked for a year until he came to Anadoluhisari. Fuat Karabol managed to make a name with his "Iodopiperazine" drug in the 1940s nationwide. Also he competed with other strong brands such as "İyodopepton Kazım" and "İyodojen Halil". The Anadoluhisari Pharmacy was run by Fuat Karabol until his death in 1977. His son continued to run the pharmacy for five years, until it was taken over by pharmacist Bilal Toplan in 1981, who still continues to operate.

The aim of this study is to provide information for the foundation story of Anadoluhisari's unique pharmacy and a pharmacist İbrahim Fuat Karabol, who served public health for 47 years.

Keywords: Anadoluhisari, İbrahim Fuat Pharmacy